

Célia Lebur ja Joan Tilouine (suom Taina Helkamo): Mafia Africa

Koti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/>)

/ Célia Lebur ja Joan Tilouine (suom Taina Helkamo): Mafia Africa (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net:443/celia-lebur-ja-joan-tilouine-mafia-africa/>)

Célia Lebur ja Joan Tilouine (suom Taina Helkamo): Mafia

Africa

MAFIA

AFRICA

*CÉLIA LEBUR
JOAN TILOUINE*

EVA SUNDGREN

Tutkivat journalistit Célia Lebour ja Joan Tilouine ovat kolmen vuoden ajan tavanneet satoja todistajia, rikosten uhreja ja rikollisia Marseillessa, Palermossa ja Etelä-Nigeria Benin Cityssä sekä kahlanneet läpi valtavasti kirjallista aineistoa. Hanke sai alkunsa siitä huomiosta, että Nigeriasta on levinnyt Eurooppaan ja muualle maailmaan häikäilemätön järjestäytyneen rikollisuuden verkosto, josta on vaikeaa saada tietoa. Moni on haluton puhumaan, koska pelkää veristä kosta. Haastateltavien luottamuksen saaminen on vienyt aikansa, ja lisäksi on pitänyt vertailla ja arvioida erilaisia tietoja. Tekijät myös miettivät,

onko heidän valkoisina eurooppalaisina edes mahdollista ymmärtää ilmiötä ja kertoa siitä. Heidän tapaamansa nigerialainen Wole Soyinka – ensimmäinen afrikkalainen kirjallisuuden Nobel-palkinnon saaja – vaati heitä tutkimaan aihetta. Hän koki tuskaa ja syyllisyyttä siitä, että oli 1950-luvulla ollut perustamassa veljeskuntia, joista sittemmin on tehty vaarallisia rikolliskultteja.

Ensimmäinen veljeskunta Pyrates edusti antikolonialistista opiskelijaradikalismia, mutta siihen kuului myös merirosvoromantiikka. Se sai rinnalleen muita veljeskuntia, kuten Eiyen, Buccaneersin, Vikingsin ja Klansmenin, Maphitesin ja Black Axen. Nykyään nämä tunnetaan keskenään kilpailevina rikollisjärjestöinä, joita yhdistää viehtymys symboliikkaan ja rituaaleihin. Ne toimivat tehokkaasti kuin ylikansalliset yritykset, mutta niihin liittyy myös vanhaa taikauskkoa ja ihmisten jakautuminen lukuisiin heimoihin. Nigerian yhteiskunnan kaoottisuus on tarjonnut kulteille oivan kasvualustan:

”Nigerian hallitus on lakannut kauan sitten laskemasta asukkaitaan ja tyytyy likimääräisiin superlatiiveihin: maassa on yli kaksisataa miljoonaa asukasta, mikä tekee siitä Afrikan runsasväkisimmän maan. Se on myös mantereen tärkein maa- ja palmuöljyn tuottaja sekä merkittävin elokuvamaa Nollywood-filmeillään. Nigeriassa on myös Afrikan tihein keskittymä sekä miljonäärejä yksityislentokoneineen että musiikin supertähtiä, ja toisaalta koko maailman mittapuullakin äärimmäistä köyhyyttä. Kohtuuttomuudesta on tullut normi, niin hyvässä kuin pahassa.” (s. 104)

Kultit ovat myös mukautuvaisia ja osaavat tehdä yhteistyötä vaikkapa eteläamerikkalaisten huumekartellien, japanilaisen yakuzan ja sisilialaisen mafian kanssa. Nigerialainen yhteiskunta on läpeensä korruptoitunut kleptokratia, jossa korkeat viranomaiset ja virkamiehet ovat mukana ylikansallisessa huumebisneksessä. Koulutusjärjestelmä on retuperällä eikä yliopistokoulutus ei takaa kunnollista elämää.

Maaseudun köyhillä perheillä on runsaasti lapsia, joiden tulevaisuudennäkymät ovat onnettomat. Kun näihin kyliin saapuu Euroopassa rikastunut oman kylän poika tai vuosikausien prostituutio-orjuudesta vapautunut Madame esittelemään menestystään, joka näkyy luksusbrändien koristamina vaatteina ja asusteina, jättimäisinä kultakoruina ja luksusautona, jonka ikkunasta heitetään seteleitä kyläläisille, tätä henkilöä suorastaan palvotaan. Sukulaiset ovat ylpeitä, eikä heitä hetkauta tippaakaan, että rahat on ansaittu rikollisella toiminnalla. Menestyneet ja takaisin palanneet ovat selviytyjiä ja pyramidihuijauksen ohutta huippua, mutta sitä ei haluta uskoa. Madamet esittelevät

somessa olevia valokuvia, joissa onnelliset nuoret naiset poseeraavat vetävissä tamineissa ylellisen näköisessä ympäristössä ja houkuttelevat tyttöjä lupaamalla työtä esimerkiksi kauneussalongissa tai ravintolassa. Yksi tällainen matami oli Auntie Blessing, joka huijasi Purity-nimistä naista. Nigeriassa kaiketi uskotaan nimen olevan enne, joten etenkin tytöille annetaan sellaisia nimiä kuin Happy, Wealth ja Lucky. Nämä nimet ovat räikeässä ristiriidassa heidän karujen elämänkohtaloidensa kanssa.

Purityn kotikylän nuori pastori Isä Jude päivystää kadulla megafonin kanssa ja vetoaa ohikulkijoihin ihmiskaupan pysäyttämiseksi. Hän järjestää tapaamisia heimopäälliköiden ja vanhempien kanssa ja näyttää heille kuvia ylikansoitetuista siirtolaisveneistä ja haaksirikkoisista. Mutta lukutaidottomat kyläläiset eivät halua uskoa vaan saattavat suuttua Judelle. Puritylle ei käy hyvin, mutta hän jää sentään eloon, toisin kuin moni muu samaan aikaan matkaan huijattu. Hämmästyttävintä on kuitenkin se, että hän kertoo Célia Leburille ja Joan Tilouinelle, että Nigeriassa ei ole hänelle mitään ja että hän aikoo taas lähteä, kun seuraavan kerran tarjoutuu tilaisuus.

Mafia Africa on surullista luettavaa: niin paljon epätoivoa, näköalattomuutta ja hyväuskoisuutta; niin paljon väkivaltaa, ahneutta ja suoranaista pahuutta. Ihailtavaa on kuitenkin sitkeys, jolla tutkivat journalistit ovat paneutuneet vaikeaa aiheeseen, kenties myös asettaen itsensä vaaraan matkustamalla paikkoihin, joiden turvallisuustilanne on heikko. He vievät lukijansa monenlaisiin paikkoihin ja tapaamaan monenlaisia henkilöitä, joiden puhuttaminen on ollut vaativaa. Nigeriassa tehty taustatyö on ollut olennaista kokonaiskuvan saamiseksi. Kirjassa kuvataan järkyttäviä tekoja muttei onneksi mässäillä väkivallalla.

On tärkeää, että kirja on julkaistu ja käännetty myös suomeksi, sillä meillä ei ole varaa suhtautua sinisilmäisesti aiheeseen. Jotkut ehkä ajattelevat, että niin sanotut nigerialaiskirjeet ovat yksittäisten joutilaiden nuorten miesten puuhastelua, mutta kysymys on laajamittaisesta kyberrikollisuudesta, jossa työnantajalla ja kohteella ei ole merkitystä vaan ainoastaan mahdollisuudella ansaita rahaa. Huijarit voivat olla hyvinkin osaavia ja päteviä, ja heidät on saatettu värvätä rahallisesti houkuttelevalle rikosuralle yliopistosta.

Rasismin pelko ja tarve olla poliittisesti korrekti saattavat estää puhumasta asioista niiden oikeilla nimillä. Toisaalta on myös varottava yleistämistä, josta tavalliset nigerialaiset ovat joutuneet kärsimään esimerkiksi Marseillessa. Kenenkään ei pidä ajatella, että nigerialaiskultit ovat jossain kaukana eivätkä mitenkään kosketa meitä. Tämä kannattaa muistaa, jos harkitsee kokaiinin ostamista tai seksin ostamista.

Mafia Africa on selkeästi ja havainnollisesti kirjoitettu, ja Taina Helkamon suomennos on erinomaista työtä. Toivottavasti kirjalle on luvassa jatko-osa, jossa saamme tietää, miten joillekin henkilöille on käynyt ja onko mitään myönteistä kehitystä tapahtunut ylikansallisen rikollisuuden torjunnassa.

Célia Lebur ja Joan Tilouine: Mafia Africa. Nigerian järjestäytynyt rikollisuus (Siltala 2024). Suomentanut Taina Helkamo.

Eva Sundgren on sosiologian ja kirjoittamisen maisteri Jyväskylän yliopistosta.

« Previous:

Johanna Frid (suom Sirje Niitepõld):
Haraldin äiti (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/johanna-fried-haraldin-aiti/>)

Next:»

Gianni Solla (suom Helinä Kangas):
Ystävyyden oppimäärä
(<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/gianni-solla-ystavyyden-oppimaara/>)

admin

Vastaa

Viesti

Nimi

Sähköposti

Lähetä viesti

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed \(https://akismet.com/privacy/\)](https://akismet.com/privacy/).

Spefi -romaaneja (Tomi Sirviö)

Bram Stoker: Draculan vieras ja muita kauhukertomuksia (<https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/bram-stoker-draculan-vieras-ja-muita-kauhukertomuksia/>)

Proudly powered by WordPress (<https://wordpress.org>) | Theme: Content (<https://spicethemes.com>) by
SpiceThemes
